

N:o 12.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 April 1872, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i fråga om aflemnande från Riksbanken till Kongl. Myntkabinettet af åtskilliga mynt och medaljer.

Med anledning deraf, att för närvarande finnes tvänne mynt- och medaljsamlingar, hvilka, såsom tillhörande den ena Kongl. Myntkabinettet och den andra Riksbanken, kunde anses båda såsom statsegendom, äfvensom att Bankens mynt- och medaljkabinett endast efter anmälan hos Bankens garde des medailles och i hans närvaro vore tillgänglig, men deremot Kongl. Myntkabinettet på bestämda tider hölles öppet, har inom Banko-Utskottet fråga väckts att, då önskligt vore att det sistnämnda kabinettet blefve, särdeles hvad den svenska afdelningen beträffade, så fullständigt som möjligt, åtskilliga svenska mynt och medaljer, som saknades i Kongl. Myntkabinettet men funnos i Bankens samling, måtte till det förstnämnda öfverlemnas.

Öfver detta förslag har Utskottet begärt utlåtande af herrar Bankofullmäktige, hvilka, för att vinna upplysning dels angående behovet och lämpligheten att från Riksbankens mynt- och medaljkabinett aflemna åtskilliga mynt och medaljer och dels angående det ungefärliga antal af sådana mynt och medaljer, som genom bifall till förslaget kunde komma att från det förra kabinettet afsöndras, infordrat och jemte eget utlåtande till Utskottet öfverlemnadt yttrande i ämnet af Riksbankens garde des medailles,

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 6 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

Riksantikvarien m. m. B. E. Hildebrand. Detta yttrande innefattas dels i ett memorial af den 27 Februari, hvori Riksantikvarien framhållit de skäl, som, enligt hans förmenande, talade för bibehållande vid Riksbankens myntkabinett af der förvarade svenska mynt och medaljer, och dels i ett memorial af den 6 Mars, deri meddelats en summarisk förteckning på svenska medaljer, som finnas i Riksbankens kabinett, men saknas eller i sämre metall förvaras i Kongl. Myntkabinettet, samt anförts, att antalet af bankokabinettets mynt, som saknas i Kongl. Kabinettet, numera vore högst obetydligt; att af de i förteckningen upptagna medaljerna en stor del kunde när som helst afpräglas på Kongl. Myntet, då stamparne funnes i behåll och således dessa medaljer kunde för Kongl. Myntkabinettet erhållas, utan att de behöfde tagas från Bankens kabinett, samt slutligen att, om en verklig fördel skulle beredas Kongl. Myntkabinettet, detta kunde på ett ändamålsenligare sätt ske, utan skada för Bankens myntkabinett, genom öfverlemnande af åtskilliga lifländska biskops- och härmästaremynt jemte några andra äldre enstaka utländska mynt, hvilka i sjelfva verket vore främmande för det med Bankens myntkabinett afsedda ändamål, hvilket varit och fortfarande vore att bilda en, så vidt sig göra låte, fullständig svensk mynt- och medaljsamling.

För egen del hafva Fullmäktige anført, att det svårigen torde kunna bestridas, att för forskaren i myntvetenskap bereddes synnerlig lättnad, om mynt och medaljer, som utgöra föremål för hans undersökning, funnes att tillgå på ett, och icke på spridda ställen, hvarigenom de jemförelser, som han måste anställa, betydligt underlättades; att det likaledes torde vara obestriddigt att Kongl. Myntkabinettets samlingar af mynt och medaljer vore mera tillgängliga, än de, som förvaras i Riksbankens mynt- och medaljkabinett; att begge dessa samlingar utgjorde en statens egendom och att det under sådana förhållanden borde vara mera likgiltigt om i och för fullständigande af den ena samlingen den andra lemnade bidrag, som saknades i den förra, samt att, på grund häraf, det väckta förslaget vore förtjent af uppmärksamhet. Fråga torde väl icke böra uppstå om aflemnande från Riksbankens kabinett af andra i Kongl. Myntkabinettet saknade mynt och medaljer, än sådana, som till typen äro väsentligt varierande och af dessa endast dem, för hvilka stamparne saknas. Således skulle från Bankens myntkabinett aflemnas alla medaljer och framstående varieteter, som saknades i Kongl. Myntkabinettet och icke kunde genom begagnande af tillgängliga stampar när som helst från vederbörande erhållas, samt de mynttyper, som i Kongl. kabinettet saknades, och hvilka inskränkte sig till ett fåtal, men det torde icke kunna ifrågasättas, att Bankens myntkabinett skall afhändas hvarken medaljer, afpräglade i bättre metall än de i Kongl.

Kabinettet befintliga och ej heller varieteter, uppkommande genom användande af oriktig åtsida, emedan dylika i allmänhet icke torde för den egentliga forskaren vara af värde. Väl måste medgifvas, att äfven med denna inskränkning åtskilliga mera sällsynta mynt och medaljer skulle komma att fränskiljas Riksbankens samling, men dessa sällsyntheter ginge derigenom icke förlorade. Luckan, som uppkomme i ena samlingen, fyllde tomrummet i den andra och ledde till jmförelsevis större fullständighet på ett ställe.

Mot förslaget af Bankens garde de medailles att från Riksbankens kabinett afsända liffländska biskops- och härmästaremynt jemte några andra äldre enstaka utländska mynt hade Fullmäktige ej något att erinra, då dylika mynt, som numera aldrig för Riksbankens räkning inköptes, vore för Riksbankens myntkabinett fullkomligt främmande.

Utskottet instämmer för sin del uti hvad Fullmäktige sålunda yttrat och hemställer, i enlighet med hvad Fullmäktige derjemte föreslagit,

dels att sådana i Riksbankens mynt- och medaljkabinett befintliga mynt- och medaljtyper, hvartill stampar icke finnas att tillgå och hvilka mynt- och medaljtyper saknas i Kongl. Myntkabinettet, må till det sednare utan ersättning aflemnas, och dels att till sistnämnda kabinett likaledes må utan ersättning öfverlemnas följande Riksbankens mynt- och medaljkabinett nu tillhöriga mynt, nemligen:

	Guld.	Silfver.	Koppar och bly.	Summa.
Antika, Grekiska, Romerska, Gotiska m. fl.	1	5	18	24
Gamla Tyska från 10:de och 11:te århundradet, nästan utnötta	—	6	—	6
Kufiska från medeltiden	—	14	—	14
Anglosachsiska från medeltiden	—	14	—	14
Kinesiskt	—	—	1	1
Liffländska (härmästares, biskopars, städers) från medeltiden ända ned i 1600:talet.....	1	172	1	174
Danska småmynt från medeltiden ända ned i 1700:talet.....	—	110	22	132
Transport	2	321	42	365

	Guld.	Silfver.	Koppar och bly.	Summa.
Transport	2	321	42	365
Norska från medeltiden	—	2	2	4
Tyska, ända ned till 1700:talet	3	63	38	104
Holländska skiljemynt	—	—	11	11
Engelska d:o	—	—	46	46
Franska d:o	—	3	14	17
Spanska d:o	—	4	22	26
Italienska d:o	—	5	18	23
Polska mynt	5	13	1	19
Portugals och Brasiliens skiljemynt	—	—	12	12
Ryska mynt	1	2	18	21
Turkiska och andra orientaliska	1	4	5	10
Columbias, Haytis, m. fl. Amerikanska	1	1	7	9
Utslitna främmande mynt	—	10	—	10
Räknepenningar	—	—	2	2
Summa	13	428	238	679

Stockholm den 11 April 1872.

J. von Schwerin.

Utskottets Ordförande.